

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/90/2013.

Iktatószám: Vj/90-52/2013.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a K. V. (kézbesítési megbízott: Compact Professional Kft., 1223 Budapest, Nagytétényi út 190. 1. em. 2.) által képviselt **Credit Medical Kft.** (1141 Budapest, Szugló u. 82.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – tárgyalás tartása nélkül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Credit Medical Kft. 2011. október 5. és 2013. március 12. között a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, nyomtatott sajtóban megjelent reklámokkal fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

Az eljáró versenytanács megtiltja a jogsértő magatartás folytatását és a Credit Medical Kft.-t 2.908.000,- Ft (kettőmillió-kilencszáznyolcezer forint) bírság megfizetésére kötelezi, amely összeget a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti a szerződéskötéshez kapcsolódó tájékoztatások tekintetében.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

1. A Gazdasági Versenyhivatal (továbbiakban: GVH) 2013. november 15-én versenyfelügyeleti eljárást indított a Credit Medical Kft.-vel (a továbbiakban: eljárás alá vont) szemben, mert észlelte, hogy az eljárás alá vont által kezelt, működtetett fogyasztói csoportokat népszerűsítő kereskedelmi gyakorlatok a fogyasztók részére valószínűsíthetően nem adnak, vagy nem egyértelműen adnak információt a fogyasztói csoportok azon lényeges tulajdonságairól, amelyek alapján a fogyasztók számára egyértelműen érzékelhető lenne, hogy milyen konstrukcióról van szó, így többek között a vásárlói jog gyakorlásának tartalmáról és bizonytalan idejéről, a kockázati tényezőről, a megszerezhető termékek jellegéről, a fogyasztói csoportban történő részvétel költségeiről adott tájékoztatások tekinthetők kifogásolhatónak. Előbbiek révén az ügyfél annak reményében kívánhat szerződést kötni a fogyasztói csoport szervezőjével, hogy hamarosan pénzhez jut. Az eljárás alá vont e magatartásával a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. §-a (1) bekezdésének a), b) – különös tekintettel a bd), bg) alpontokban foglaltakra is – és c) pontjaiban foglalt tényállások megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.”
2. Az eljárás kiterjed az eljárás alá vont által 2011. június 15-től kezelt, működtetett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos teljes tájékoztatási gyakorlatára, ezen tevékenységére.

II.

Az eljárás alá vont

3. A 2011. június 15-én alakult eljárás alá vont főtevékenysége üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás.
4. Az eljárás alá vont 2011. évi nettó árbevétele 22.908.000 Ft volt. Az eljárás alá vont 2012. és 2013. évi nettó árbevétele nem ismert, erre vonatkozó adatokat az eljárás alá vont nem szolgáltatott.
5. Az eljárás során belföldi jogsegély keretében megkeresett Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság ismertette, hogy korábban több fogyasztóvédelmi felügyelőség is folytatott eljárást az eljárás alá vonttal szemben, illetőleg az eljárás alá vont a jogszabályi előírásoknak megfelelően nem jelentett be általa működtetett fogyasztói csoportot.

III.

A fogyasztói csoport

6. A fogyasztói csoport egy olyan önkéntes, ideiglenes vásárlási társulás, amely speciális előtakarékosági formát kombinál részletre történő vásárlással, és amely szerencseelemet is tartalmaz. A fogyasztói csoportot azzal a céllal hozzák létre, hogy meghatározott áruk (ingó vagy ingatlan dolog) tulajdonjogát az adott csoport egyes tagjai a csoport segítségével megszerezzék.
7. A csoport tagjai vállalják, hogy meghatározott ideig meghatározott összeget fizetnek be havonta. A fogyasztói csoportokban való vásárlási forma ugyanakkor a hagyományos részletvásárlástól eltérő feltételeket teremt, így például az áruhoz jutás nem az első részlet megfizetésével egyidejűleg történik meg.
8. A szervező által rendszeresen megrendezett közgyűléseken megtartott sorsolásokon és/vagy előtörlesztés vállalása következtében dől el (ez utóbbi esetben annak alapján, hogy melyik tag vállalja a legtöbb még

- hátra lévő részlet esedékesség előtti megfizetését), hogy a csoport résztvevői közül az adott alkalommal kik jutnak hozzá a vásárlási joghoz (kiket illet meg a kedvezményezett minőség), mely tagok számára nyílik meg a lehetősége annak, hogy megvásárolják a meghatározott ingóságot vagy ingatlant. A futamidő végén, az összes törlesztő részlet hiánytalan teljesítése esetén az a fogyasztó is hozzájuthat (adott esetben akár 5-25 év múlva) a vásárlási joghoz, akit a futamidő alatt nem sorsoltak ki, illetve akinek anyagi forrásai nem tették lehetővé, hogy előtörlesztést vállaljon (azon fogyasztók esetében, akik a futamidő legelején jutnak a vásárlási joghoz, az előtakarékossági jelleg háttérbe szorul).
9. A fogyasztói csoportok működésének lényeges tulajdonsága a szerencseelem, amely nemcsak a sorsolással, hanem az előtörlesztés vállalásának lehetőségével összefüggésben is megmutatkozik, mivel a csoporttag előtt nem ismert és általa nem befolyásolható a többi csoporttag előtörlesztés-vállalási hajlandósága, nem tudható előre, hogy a vásárlói joghoz jutáshoz hány havi törlesztő részlet felajánlása szükséges. Az előtörlesztés-vállalás lehetősége tehát olyan helyzetbe hozza a csoporttagokat egymással szemben, hogy kedvezményezettként történő mielőbbi kiválasztásuk érdekében versenyezniük kell, ami a kevésbé fizetőképese csoporttag előre nem ismert, kiszámíthatatlan hátrасorolásával járhat.
 10. Kiemelendő, hogy ha a fogyasztó magasabb szerződéses értéket köt ki (az általa megszerezni tervezett dolog vételárát több millió forintban határozza meg), akkor több szerződéses pozícióval (több tagsággal, szerződéssel) kell rendelkeznie, s így az általa kívánt összeghez csak akkor juthat hozzá, ha mindegyik szerződéses pozícióra egyszerre sorsolják ki, vagy mindegyik csoportban ő ajánlja fel a legnagyobb törlesztő részletet. A fentiek egyben azt is eredményezik, hogy a fogyasztó bizonytalanságban van abban a vonatkozásban, hogy mikor jut a vásárlási joghoz, s ezáltal a fogyasztói csoportba történő belépéskor megszerezni kívánt áruhoz.
 11. A fogyasztói csoportok szervezését, működését külön speciális jogszabály nem szabályozza. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (továbbiakban Fgytv.) 55. §-ának i) pontjában kapott felhatalmazás alapján 2001-ben elfogadásra került a fogyasztói csoportok szervezésére és működésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 186/2001. (X. 11.) Korm. rendelet, amely 2002. január 1-jén lépett volna hatályba. Ezt az időpontot a 325/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet 2003. január 1-jére, a 269/2002. (XII. 20.) Korm. rendelet 2004. július 1-jére módosította, majd a 205/2004. (VI. 30.) Korm. rendelet a 186/2001. (X. 11.) Korm. rendeletet hatályon kívül helyezte.
 12. A befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló 2011. évi CXCV. tv. 162. §-ának (6) bekezdésével módosított Fgytv. 16/B. §-a 2012. január 1-jétől előírta, hogy fogyasztói csoport 2014. január 1-jéig nem hozható létre. Az Fgytv. 55. §-a (1) bekezdésének l) pontja felhatalmazta a Kormányt, hogy a fogyasztói csoportok szervezésére és működésére, valamint a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi hatósági feladatok ellátását végző szerv kijelölésére, annak feladat- és hatáskörére vonatkozó részletes szabályokat rendelettel határozza meg.
 13. A fogyasztói csoportok szervezését, működését 2014. január 1-jétől a fogyasztói csoportokról szóló 530/2013. (XII. 30.) Kormányrendelet szabályozza, amelynek értelmében a 2012. január 1-jét megelőzően létrehozott fogyasztói csoportot működtető vállalkozás köteles tevékenységének folytatását a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnak - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően - 2014. január 31. napjáig bejelenteni.
 14. Az Fgytv. egyes törvények fogyasztóvédelmi célú módosításáról szóló 2013. évi CLXXXIII. törvény által 2014. január 1-jei hatállyal módosított 16/B. §-ának (1) bekezdése szerint tilos fogyasztói csoportot létrehozni. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben foglalt tilalom megsértésével vagy megkerülésével kötött szerződés semmis. A (3) bekezdés rögzíti, hogy tilos fogyasztói csoportba fogyasztókat nyilvános felhívás útján gyűjteni. A 2012. január 1. előtt létrehozott fogyasztói csoportba új fogyasztó kizárólag a szerződés felmondással történő megszüntetése következtében kieső fogyasztó helyére vehető fel.
 15. A fogyasztói csoportok szervezőivel történő kapcsolatfelvétel kezdeményezése reklámokon, ügynöki hálózaton keresztül valósul meg. A fogyasztói csoportok szervezését az elmúlt években jellemzően széleskörű és intenzív reklámozás kísérte. A nyomtatott sajtóban a reklámok reklámújságokban, nagyobb példányszámú ingyenes vagy jellemzően szórakoztató napilapokban, körzeti magazinokban jelentek meg, olyanokban, ahol számos termék és szolgáltatás apróhirdetése mellett hitelközvetítők vagy más pénzügyi termékek hirdetései is megtalálhatóak.

16. A termék (vásárlási jog megszerzése fogyasztói csoport tagjaként) célcsoportja elsődlegesen az a fogyasztói réteg, amely valamilyen objektív oknál fogva nem tud banki hitelt vagy egyéb pénzügyi terméket igénybe venni. A Bar-listások, illetve jövedelmi viszonyaik vagy életkoruk (nyugdíjasok, alacsony jövedelemmel bejelentett egyéni vállalkozók stb.) alapján azonosítható egy olyan fogyasztói réteg, akik nem felelnek meg a bankok által kért feltételeknek. E körben említhető még a fogyasztók azon csoportja, akik nem rendelkeznek a hitelfelvételhez szükséges önerővel, nem rendelkeznek a jelzáloghitel felvételéhez szükséges terhelhető ingatlannal, nem tudnak kezest, adóstársat állítani, stb. Ezt a célzott fogyasztói kört a hirdetések szövegezése is alátámasztja („Nem hitelképes?”, „Kezes és jövedelemigazolás nélkül?”, „Bar-listásoknak és nyugdíjasoknak is!”).
17. Az elmúlt években a GVH több eljárást folytatott fogyasztói csoportokat szervező vállalkozásokkal szemben, megállapítva, hogy a vállalkozások a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsítottak (Vj/1/2005., Vj/149/2005., Vj/150/2005., Vj/183/2005., Vj/189/2005., Vj/207/2005., Vj/163/2007., Vj/115/2008., Vj/111/2009., Vj/132/2009., Vj/13/2010., Vj/18/2010., Vj/28/2010., Vj/29/2010., Vj/45/2010., Vj/65/2010., Vj/79/2010., Vj/90/2010., Vj/91/2010., Vj/2/2011., Vj/3/2011., Vj/5/2011., Vj/33/2011., Vj/57/2011., Vj/69/2011., Vj/71/2011., Vj/88/2011., Vj/49/2012., Vj/86/2012., Vj/101/2012., Vj/102/2012.).

IV.

Az eljárás alá vontak által szervezett fogyasztói csoportok

18. Az eljárás alá vont az eljárás során nem tett eleget adatszolgáltatási kötelezettségének, ugyanakkor a tényállás a más forrásokból rendelkezésre álló, így különösen a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság által belföldi jogsegély keretében megküldött, a GVH-hoz fordult panaszok, illetőleg a számlavezető bankok által szolgáltatott adatok révén kellő mértékben feltárható volt.
19. Az eljárás alá vont 2011. október 5-én hozta létre az általa szervezett fogyasztói csoportokat.
20. Az eljárás alá vont részéről általános szerződési feltételekként alkalmazott Részvételi Szabályzatban (a továbbiakban: RSZ) foglaltak az eljárás alá vont által szervezett és működtetett fogyasztói csoportok jellemzői az alábbiak szerint foglalhatók össze.
21. Az eljárás alá vont mint szervező kötelezi magát arra, hogy a szerződés tárgyának eladója, valamint a Megbízó között létrejövő adásvételi szerződés megkötését elősegíti oly módon, hogy az arra vonatkozó szerződés megköthető legyen és a megbízó a dolog tulajdonjogát a megbízási szerződésben meghatározott számú részlet megfizetése mellett megszerezhesse (lásd az RSZ 1.1. pontját).
22. A megbízás tárgya – a felek között létrejött szerződés tartalmával összhangban – a szerződés tárgyát képező dolog részletfizetéses megszerzésének elősegítése fogyasztói csoportok szervezése útján. Szerződéses feladatát a szervező több megbízóval együttműködve, belőlük, mint résztvevőkből csoportot szervezve látja el. A csoport természetes és/vagy jogi személyekből állhat. A csoport tagjai, akik valamennyien megbízók a szervezővel egyenként állnak szerződéses viszonyban (1.2. pont).
23. A csoport a megbízók a szervező által történő írásbeli értesítése időpontjában alakul meg és attól a hónaptól – amelyet a szervező kijelölt az első havi részlet befizetésére – a szerződésben meghatározott hónapig áll fenn (futamidő, akkor is ha mindegyik résztvevő ezt megelőzően a dolog birtokába jutott). A szerződésben meghatározott hónap leteltével és a záró pénzügyi műveletek elvégzésekor a csoport automatikusan feloszlik (1.4. pont).
24. A megbízók a megbízást egymásra tekintettel adják és tudomásul veszik, hogy a szervező a befizetett díjelőlegekből a csoport részére elkülönített pénzügyi alapot képez. A regisztrációs és a megbízási díj nem része a közös alapnak (1.3. pont).
25. A megszerzendő dologhoz tartozó tulajdonjoghoz jutás, illetve az előtörlesztés vállalása, azaz a kedvezményezettként való kijelölés záráson történik. A zárás a jelenlévők számára tekintet nélkül megterthető (1.5. pont).
26. A szervező a szerződésben foglalt kötelezettségeinek teljesítéséért a megbízó részéről a dolog teljes vételárának %-ban kifejezett megbízási díjban részesül, amelynek összegét a mindenkor előírt általános forgalmi adóval növeli. A szerződés megkötésekor a megbízó köteles a regisztrációs díjat a szerződésben meghatározottak alapján a szervező vagy megbízottja részére megfizetni. A megbízási díj a havi

- részletfizetések időpontjában a részletek arányában esedékes. A megbízási díj a szervezőt akkor is megilleti, ha a megbízó egyszerre többhavi részletet kifizet.
27. Minden megbízó egy meghatározott havi részlet összeg fizetésére vállal kötelezettséget, amely az alábbiakból tevődik össze:
- a) a dolog vételára elosztva a csoport működési hónapjainak számával (havi alaprészlet), valamint
 - b) A szerződésben meghatározott, ÁFA-val növelt fennmaradó megbízási díjból (a csoport működési hónapjainak számával elosztva).
28. A megbízó a fizetési kötelezettségét havi részletekben a szerződésben meghatározott futamidő alatt köteles megfizetni. A részletek megfizetése az elbírálást megelőző hónap 25. napjáig történhet a szervező bankszámlájára átutalással, illetve ennek elmaradása esetén készpénzfizetéssel a házi pénztárba (3.1. pont).
29. A megbízó tudomásul veszi, hogy amennyiben a szerződés aláírásával egy időben előtörlesztést vállal a soron következő zárásra vonatkozóan, úgy a szerződése részt vesz a záráson, és ennek megfelelően az elállási határidő lerövidül a zárás napjáig (3.2. és 7. pont).
30. Amennyiben a megbízó a szerződés tárgyát képező dolog árának kifizetése és egyéb fizetési kötelezettségének teljesítése előtt a dolgot megszerezte, köteles a hátralévő törlesztő részleteket továbbra is fizetni. A havi részlet késedelmes befizetése esetén a késedelembe esett megbízó a késedelmes összeg után megfizeti a mindenkori törvényes késedelmi kamatot. Ha a megbízó a dolog törvényes megszerzése után egyetlen részletfizetéssel 30 napot meghaladó késedelembe esik, akkor a hátralévő részletek megfizetése egy összegben esedékessé válik. Ezen esetben a szervező a szerződés tárgyának átadásával egyidejűleg megkötött és a megbízó teljesítését biztosító vásárlói jog átadás-átvételi szerződések szerint jogosult eljárni (3.3. – 3.5. pont).
31. A szervező által megbízókból szervezett vásárlói érdekcsoport zárást tart, ahol a kijelölés történik. A záráson azon megbízók szerződése is vehetnek részt, aki valamennyi esedékes fizetési kötelezettségének eleget tett.
32. A tulajdonjog átadására vonatkozóan a kijelölés az elbíráláson előtörlesztés vállalása útján történik. Ha a közös alap csak egy tulajdonjog átadására ad lehetőséget, a szervező dönti el, hogy ezek közül mely módon történik meg a tulajdonjog átadása (4.1. és 4.2. pont).
33. Az előtörlesztés vállalás a megbízók között nem árverseny, hanem a törlesztő részletek esedékesség előtt történő befizetésére vonatkozó felajánlást jelent. Ennek megfelelően az előtörlesztés vállalás eljárás során az szerzi meg a tulajdonjogot, aki az adott havi zárásig a legtöbb aktuális havi részlet esedékesség előtti befizetését ígéri és teljesíti (5.1. pont).
34. Az előtörlesztés vállalás azon aktuális havi törlesztő részletek számát jelöli, amelynek befizetésére a megbízó a tulajdonjog megszerzése után kötelezettséget vállal. Egyik megbízó sem tehet nagyobb előtörlesztés vállalást, mint a csoport hátralévő közgyűléseinek számával azonos havi részlet, beleértve a tárgyhavi részletet is (5.3. pont).
35. Ha az előtörlesztés vállalás útján több dolog kedvezményezettjei kerülnek kijelölésre a jogosultság az egymás után következő előtörlesztés vállalások nagyságától függ (5.7. pont).
36. Amennyiben a közös alap több tulajdonjog átadására ad lehetőséget a kedvezményezett kijelölésének módjáról a szervező jogosult dönteni (5.8. pont).
37. A legnagyobb előtörlesztés vállalás összege a csoport közös alapjának nagyságát növeli. A kijelölt előtörlesztés vállalás hónapjainak beszámítása a csoportműködés befejezésének időpontjától történik, azaz a kijelölt megbízó törlesztési időtartama az előtörlesztés vállalása mértékével megrövidül. A szervező az előtörlesztés befizetésével kapcsolatban kedvezményt adhat, de a csoport részére elkülönített pénzügyi alap nem sérülhet (5.9. pont).
38. A dolog megvásárlására előtörlesztés vállalás útján tulajdonjogot szerzett megbízó az adásvételi szerződést az eladóval köti meg. A vételár szervezőt terhelő részét az eladónak vagy megbízónak a szervező fizeti meg egyfelől a megbízó, másfelől az eladó között létrejött szerződés alapján (6.1. pont).
39. A megbízót a szerződés keltétől számított 8 napon belüli indokolás nélküli felmondási jog illeti meg, amelyet a szervező székhelyére elküldött írásbeli nyilatkozatával vagy személyesen a szervező székhelyén leadott és átvett írásbeli nyilatkozatával gyakorolhat. A megbízó elállása a szerződést felbontja és a szervező részére szerződésenként teljesített egyszeri szerződéskötési díj 20.000 Ft-on felüli

részét a szervező a megbízónak visszatéríti. A 8 napot meghaladó 30 napon belül tett elállás esetén a szerződéskötési díjból levonásra kerül 20.000 Ft, és a teljes szerződéskötési díj 50%-a. A megbízó tudomásul veszi, hogy amennyiben a soron következő zárásra vonatkozóan előtörlesztést vállal, úgy a számára nyitva álló 30 napos elállási határidő lerövidül a havi zárás napjáig. A megbízó elfogadja, hogy elállás esetén a szervező 30 napon belül bankszámlára történő utalással vagy a megbízó címére történő postai utalványozással fizet. Ha a kedvezményezettként kiválasztásra nem került megbízó jelzi, hogy a szerződést rendes felmondás útján kívánja felmondani, a szervező a befizetett havi alaprészletek összegét a szerződésben meghatározott időtartam lejártát megelőzően lehetőségei szerint fizeti vissza. Visszafizeti, amennyiben a vásárlói érdekcsoportba a megbízó helyére másik megbízót tudott szervezni. A visszafizetés feltétele az, hogy ez nem a szervező saját pénzeszközei terhére, és nem a csoport vagyona terhére történik, hanem amennyiben a megbízó helyére új csoporttagot szervez annak befizetéséből kerül kifizetésre a felmondott megbízó által befizetett alapidj (7.1. pont).

40. A megbízó, ha kedvezményezettként kiválasztásra került, a szerződést rendes felmondással nem szüntetheti meg mindaddig, amíg a szerződésben meghatározott valamennyi fizetési és egyéb kötelezettségeinek eleget nem tett (7.3. pont).
41. A szervező a kedvezményezettként kiválasztásra nem került megbízóval szemben a szerződést azonnali hatállyal felmondhatja, amennyiben a megbízó a szerződésben foglalt rendelkezéseket megszegi, így különösen, ha kettőnél több havi részletfizetési kötelezettségének nem tesz eleget. A szerződés azonnali hatállyal történő felmondása esetén, tehát ha a megbízó kettőnél több havi részletfizetési kötelezettségének eleget [nem] tett, a megbízóval való elszámolásra a szerződésben rögzített időtartam végén kerül sor, azonban a szervező törekszik arra, hogy amennyiben a megbízó helyére új csoporttagot szervez, a visszafizetésre azt követően haladéktalanul sor kerüljön (7.4. pont).
42. A felmondás időpontjáig befizetett havi részletek a megbízási díj (+ÁFA) levonásával a megbízó részére kamatmentesen a szerződésben meghatározott időtartam végén kerül visszafizetésre. A szerződéskötési díj nem kerül visszafizetésre (7.6. pont).
43. A tagok által fizetett díjak mértéke, azok számításának módja az alábbiak szerint alakult:

Fogyasztói csoport megnevezése	Igényelhető legmagasabb összeg (Ft)	Regisztrációs díj mértéke	Résztvevők (fő)	Futamidő
A	500 000 Ft	4,5% (minimum 45.000 Ft)	120	60 hó/5 év
B	2 500 000 Ft	4,5%	240	120 hó/10 év
C	1 000 000 Ft	4,5%	360	180 hó/15 év
E	2 500 000 Ft	4,5%	480	300 hó/25 év

V.

A vizsgált reklámok

44. Az intenzív kommunikációs tevékenységet kifejtő eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatában kiemelt szerepe van a nyomtatott sajtóban megjelentetett, a különböző újságokban közel azonos tartalommal bíró, több változatban alkalmazott reklámoknak.
45. A nyomtatott sajtóban megjelent reklámok közzétételével megvalósul kereskedelmi gyakorlatot illetően az eljárás alá vont nem tett eleget adatszolgáltatási kötelezettségének, ugyanakkor az eljárás során megkeresett kiadók által szolgáltatott, illetőleg a GVH-hoz fordult panaszosok beadványaiban közölt adatokból megállapítható, hogy az eljárás alá vont 2011. október 5. és 2013. március 12. között a nyomtatott sajtóban négyféle reklámot tett köze:

A verzió:

Mindenhez
pénz kell?
Ingatlan, Autó, Felújítás, Nyaralás?
Gondolkozzon előre, itt lehet a megoldás!
Bar lista, nyugdíj nem akadály!
Fix forint alapon cégeknek is!
Rejtett költségek nélkül, ingyenes tanácsadás!
Akció! 5 000 000 Ft 13 880 Ft/hó
1 000 000 Ft – 2 777 Ft/hó
3 000 000 Ft – 8 333 Ft/hó
10 000 000 Ft – 27 770 Ft/hó
30 000 000 Ft – 83 333 Ft/hó
A hirdetés nem teljeskörű, nem tekinthető ajánlat tételnek. Bővebb felvilágosítást
telefonon, vagy személyesen tudunk nyújtani.
Tel.: 06 1 235 7070, Fax: 06 1 235 7079
1074 Bp., Dohány utca 12.
(Focus Point irodaház)
Nyitva tartás: H-P 9-17

B verzió:

Elfogyott a pénze?
Felújítana? Fejlesztene? Vásárolna?
Nálunk van megoldás! Ne dőljön be akárkinek!
Már 500 000 Ft-tól
Fix forint alapú törlesztés – Nyugdíjasoknak és BAR listásoknak is – Cégeknek is.
Hirdetésünk nem teljeskörű, bővebb információért érdeklődjön telefonon vagy
személyesen
CM Kft. - +36 1 327 0940 – Fax: +36 1 327 0949
1074 Bp Dohány u. 14. – H-P: 9-17, SZ: 10-13h
Rejtett költségek nélkül!
1.000.000 Ft – 3.330 Ft/hó
3.000.000 Ft – 9.990 Ft/hó
5.000.000 Ft – 16.660 Ft/hó
10.000.000 Ft – 33.330 Ft/hó
20.000.000 Ft – 66.660 Ft/hó

C verzió:

Pénzre van szüksége?!1.000.000 Ft 3330Ft/hó
2.000.000 Ft 6660Ft/hó
3.000.000 Ft 9990Ft/hó
5.000.000 Ft 16660Ft/hó
10.000.000 Ft 33330Ft/hó
Garantált megoldás, rejtett költségek nélkül!
Már 500.000 Ft-tól
Hívjon most bizalommal! Várjuk irodánkban!
CM Kft. 1074 Bp. Dohány utca 12.-14. H-P: 9h-17h
+36 30 486 7251 vagy +36 30 486 7052 vagy +36 30 4867022
vagy +36 30 486 7074 vagy +36 30 487 3889

D verzió:

<i>Pénzre van szüksége?!</i> 1.000.000 Ft - 3330Ft/hó 2.000.000 Ft - 6660Ft/hó 3.000.000 Ft - 9990Ft/hó 5.000.000 Ft - 16660Ft/hó 10.000.000 Ft - 33330Ft/hó Garantált megoldás, rejtett költségek nélkül! Már 500.000 Ft-tól Hívjon most bizalommal! Várjuk irodánkban! Fix forint alapú törlesztés – Nyugdíjasoknak és BAR listásoknak is – Cégeknek is. CM Kft. 1074 Bp. Dohány utca 12.-14. H-P:9h-17h +36 30 486 7251 vagy +36 30 486 7052 vagy +36 30 4867022 vagy +36 30 486 7074 vagy +36 30 487 3889
--

46. Az egyes reklámok alkalmazására az alábbiak szerint került sor:

Lap neve	Lap jellege	Terjesztés helye	Hirdetés típusa	Terjesztési adatok (db)	Megjelenések száma (db)	Költség (bruttó - Ft)	Megjelenés ideje
Bors	napilap	országos	A), B)	69 485	174	10.517.150	2011.10.06.- 2012.12.31.
Bors hétfői rejtvény magazin	napilap melléklete	országos	n.a.	69 485	33	1.746.250	2012.05.14.- 2012.12.31.
Bors karácsonyi melléklet	napilap melléklete	országos	n.a.	69 485	1	125.000	2011.12.09.
Metropol	napilap	országos	A), B)	391 173	105	17.221.797	2011.10.25.- 2013.03.12.
Blikk	napilap	országos	A), B), C), D)	148 193	104	6.557.023	2011.10.05.- 2012.12.17.
Szuperinfó	hirdetési újság	Győr, Pécs és környéke, Sopron, Szeged, Szolnok és környéke,	B)	n.a.	29	869.767	2013.01.25.- 2013.02.22.
Zseb TV	kéthetilap	országos	B), D)	40.000	16	2.032.000	2012.01.31.- 2012.12.18.

47. Az eljárás alá vont a személyes megbeszélés során a szerződéses formanyomtatványt, annak mellékletét, az RSZ-t, valamint az előtörlesztést vállalást tartalmazó adatlapot bocsátotta a fogyasztók rendelkezésére.
48. A szerződés a megbízó csoporttag és a szervező (az eljárás alá vont) adatai mellett a szerződés tárgyát képező dolog megnevezését és annak szerződéses értékét, a havi megbízási díjat és az egyszeri, regisztrációs díjat, valamint a választott fogyasztói csoport főbb adatait, és a megbízás tartalmának leírását tartalmazza. A szerződésben a szervező vállalja, hogy az igényelt finanszírozás megvalósulásakor a megbízó által befizetett szerződéskötési díjat visszafizeti. A megbízó fizetési kötelezettségeként a szerződéskötési díj, a közterheket magába foglaló havi alaprészlet és megbízási díj megfizetésének kötelezettsége kerül rögzítésre. A szerződés a felmondási jog vonatkozásában egyebek között kimondja, hogy a megbízót a szerződés megkötésétől számított 8 napon belül indoklás nélküli felmondási jog illeti meg (írásbeli nyilatkozattal), a szervező a szerződéskötési díj 20.000 Ft-on felüli részét visszatéríti a megbízónak, s előtörlesztés vállalása esetén a zárás napjáig lerövidül a 8 napos elállási idő.
49. Az előtörlesztés vállalást tartalmazó adatlap szerint a záráson az a megbízó vehet részt, aki az esedékes fizetési kötelezettségének eleget tett. A megbízó az adatlap kitöltésével felajánlást tehet egy meghatározott havi törlesztő részlet egyösszegű előtörlesztésére a vásárlói jog elnyeréséért.

VI.

Az eljárás alá vont előadása

50. Az eljárás alá vont az eljárással, illetve a vizsgált magatartással kapcsolatos álláspontot nem terjesztett elő.

VII.

Jogi háttér

51. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
52. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
 - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
 - h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
53. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

54. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint, ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.
55. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
- a) az áru létezése, természete, figyelembe véve a termékmegnevezésére vonatkozó jogszabályi előírásokat is,
 - b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
 - bd) előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja,
 - bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei,
 - c) az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte.
56. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
57. Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
58. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
59. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja alapján az Versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
60. A Versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.
61. A Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése szerint, ha a vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó.
62. A Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a Ket. 15. § (4) bekezdése, 18. §-a, 29. § (3)-(12) bekezdése, 30. § a) és b) pontja, 31. § (1) bekezdés j) pontja, 33/A. §-a és 33/B. §-a, 38. §-a, 43. § (6a) bekezdése, 46. § (2) bekezdése, 47. §-a, 51. § (1) és (5) bekezdése, 61. § (1) bekezdése, 70. §-a, 71. § (7) bekezdése, 74. § (2)-(5) bekezdése, 88. §-a, 91. §-a, 93. §-a, 94. §-a, 94/A. §-a, 109. § (2)

bekezdése, 116. §-a, 127. § (1)-(5) és (7) bekezdése, 128. § (1) és (3) bekezdése, 130. §-a, valamint 134. § b) és c) pontja kivételével.

63. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tptv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.

64. A Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalból eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VIII.

Jogi értékelés

A fogyasztói csoportok kereskedelmi kommunikációival kapcsolatos joggyakorlat

65. A fogyasztói csoportokat szervező, valamint működtető tevékenység népszerűsítése során kiemelkedő szerepe van a fogyasztók megfelelő tájékoztatásának, s a fogyasztói magatartást jelentősen befolyásoló tényező a reklámozás.

66. A GVH által a fogyasztói csoportokat szervező, működtető vállalkozásokkal szemben korábban lefolytatott eljárásokban megszületett határozatok bírósági felülvizsgálata során hozott ítéletekben a bíróságok világos, egyértelmű megállapításokat tettek a fogyasztói csoportokat szervező, kezelő vállalkozások kereskedelmi kommunikációival összefüggésben (a Vj-1/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 7.K. 32.673/2005/5. számú és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.707/2006/7. számú ítéletét; a Vj-149/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 7.K. 32.275/2006/7. számú ítéletét; a Vj-150/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.843/2006/6. számú ítéletét; a Vj-183/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 7.K. 32.243/2006/9. számú és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.223/228. számú ítéletét; a Vj-207/2005. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 11.K. 33.078/2006/10. számú és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.124/2007/6. számú ítéletét; a Vj-163/2007. számú ügy kapcsán lásd a Fővárosi Bíróság 2.K.33. 174/2008/7. számú és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.097/2009/5. számú ítéletét, a Vj-13/2010. számú ügy kapcsán a Fővárosi Törvényszék 2.K.34.217/2010/6. számú ítéletét).

67. A GVH határozatainak felülvizsgálatát végző bíróságok ítéletei alapján a Versenytanács az alábbi gyakorlatot követi a fogyasztói csoportokat szervező, működtető vállalkozások által megjelentett, vizsgált reklámok értékelése, megítélése során.

- A jogi szabályozás azt a kötelezettséget rója a vállalkozásokra, hogy az adott szolgáltatás kereskedelmi kommunikációja igaz, pontos és valósághű legyen.
- Ha a vállalkozás reklámjában bármiféle tényközlésbe belebocsátkozik, akkor elsődlegesen a vállalkozásé a felelősség, hogy a reklám terjedelmi korlátai között meghatározza a tájékozott fogyasztói döntés meghozatalához elengedhetetlenül szükséges minimális információk körét.
- Magasabb elvárhatósági mérce érvényesül a pénzhez jutás ígéretével kecsegtető reklámok esetében a reklámozott szolgáltatás bizalmi jellege miatt.
- A joggyakorlat által megkövetelt teljes körű tájékoztatást nyújtó reklám fogalma a reklámozott szolgáltatás lényeges (különösen a fogyasztók számára más hasonló szolgáltatásokhoz vagy szolgáltatáshoz képest előnytelen) tulajdonságainak megjelenítésére vonatkozik, azzal, hogy a kereskedelmi kommunikáció kapcsán figyelemmel kell lenni a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges azon feltételek ismertetésére, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a reklámokban közzétettek megfelelő értelmezéséhez.
- A reklámok címzettjei hátrányosabb helyzetűknél fogva a hitelintézetek banki szolgáltatásából nem részesülő, abból kirekesztett, rászoruló fogyasztók (BAR-listások, nyugdíjasok stb.), akik az átlagosnál jóval kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, hiszen az átlagfogyasztókhoz képest nehezebben vagy nem is jutnak hitelhez, így különösen érzékenyen reagálnak a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségeket felvázoló reklámokra.
- A fogyasztói csoportok kapcsán lényeges körülménynek minősül

- a) az, hogy az adott szolgáltatás nyújtására „belső hitelezéssel” (a tagok befizetéseiből) kerül sor, amely tovább növeli a fogyasztói várakozások teljesülésének bizonytalanságát, mivel a teljesítés jelentős részben azon fogyasztók jövőbeni, több éven (akár 20-25 éven) át tartó rendszeres teljesítésétől függ, akik fizetőképességét/fizetőkészségét a bankok korábban már kétségesnek ítélték, s akik anyagi helyzete ezt követően valószínűsíthetően nem javult,
- b) a szerencseelem léte,
- c) az a körülmény, hogy a fogyasztó nem a szerződéskötéskor, hanem később, akár évek múltán juthat a vásárlási joghoz, s azáltal a megszerezni kívánt dologhoz.
- A fogyasztói csoportokkal kapcsolatos reklámoknak a sajátos vásárlási társulás lényeges elemeire, sajátosságaira ki kell terjednie, hiszen a reklám akkor felel meg a hiteles és pontos tájékoztatásnak, ha abból megismerhető a konstrukció egyedisége.
- Az előtakarékosági jelleget kiemelve és a fogyasztói igény jövőbeni, de előre meg nem határozott időben történő kielégítését is hangsúlyozva kell a figyelemfelkeltő tájékoztatást közzétenni, így jogsértést eredményez a szolgáltatás részleteit ismertető kereskedelmi kommunikáció esetében, ha a kereskedelmi kommunikáció nem utal a szerencseelemre, valamint arra, hogy a fogyasztó akár több év (akár 25 év) után juthat a kívánt termékhez.
- Jogsértő, ha a reklámban felvázolt tevékenység a használt szavak és kifejezések hétköznapi életben elfogadott jelentése alapján egy lényeges tulajdonságaiban eltérő szolgáltatással, a hitelnyújtással azonosítható.
- A reklám jogsértő jellegét nem szünteti meg, hogy abban közzétételre kerülnek olyan kitételek, mint például „Nem kap hitelt?”, „Nehezen teljesíthető banki feltételek”, „Van más megoldás”, mivel a fogyasztó a reklám egésze alapján arról győződhetett meg, hogy a kívánt pénzösszeghez azonnal hozzájuthat.

A vizsgált reklámokkal célzott fogyasztói kör

68. A jelen eljárás során vizsgált kereskedelmi kommunikációkkal az eljárás alá vont nyíltan a BAR-listás és a nyugdíjas fogyasztókat célozta meg: a reklámok A, B és D verziójának szövegében megjelenik az „*Bar lista, nyugdíj nem akadály!*”, illetőleg a „*Nyugdíjasoknak és BAR listásoknak is*” közlés. Ezen fogyasztói kör az átlagosnál jóval kiszolgáltatottabb helyzetben van, hiszen tagjai nehezebben vagy nem is jutnak hitelhez, így különösen érzékenyen reagálnak a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségeket felvázoló reklámokra. Az ezen rászoruló fogyasztói kört érintő tájékoztatástól alapvetően elvárható követelmény a teljes körű, valamint a szolgáltatás értelmezéséhez elengedhetetlen adatok közlése.
69. A hirdetések ugyanakkor elérték, illetve megcéloztak a fentiekben azonosított, kiemelten védendő fogyasztói körbe nem tartozó, pénzühiánnyal küzdő fogyasztókat is.

A vizsgált reklámok értékelése

70. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a reklámoknak mind a négy verziója tartalmazza az alábbiakban kifejtésre kerülő jogsértő tájékoztatásokat.
71. A fogyasztói csoportokkal kapcsolatos reklámoknak a sajátos vásárlási társulás lényeges elemeire, sajátosságaira ki kell terjednie, hiszen a reklám akkor felel meg a hiteles és pontos tájékoztatásnak, ha abból megismerhető a konstrukció egyedisége. Az előtakarékosági jelleget kiemelve és a fogyasztói igény jövőbeni, de előre meg nem határozott időben történő kielégítését is hangsúlyozva kell a figyelemfelkeltő tájékoztatást közzétenni, így jogsértést eredményez a szolgáltatás részleteit ismertető kereskedelmi kommunikáció esetében, ha a kereskedelmi kommunikáció nem utal a szerencseelemre, valamint arra, hogy a fogyasztó akár több év (akár 20-25 év) után juthat a kívánt termékhez.
72. A fogyasztói csoportok jellemzőit és az eddigi joggyakorlatot is figyelembe véve ezen konstrukció kapcsán, az eljárás alá vont által szervezett fogyasztói csoportok esetében is lényeges körülménynek minősülnek az alábbiak:

- a szolgáltatás természete, a csoportbeli részvétel keretei, azaz, hogy az adott szolgáltatás nyújtására „belső hitelezéssel”, a tagok befizetéseiből, és nem egy pénzügyi szolgáltató általi hitelnyújtással kerül sor [Fttv. 6. § (1) bekezdés a) pont];
 - a vásárlói jog megszerzése, azaz, hogy a fogyasztó a havi részletek megfizetése mellett nem meghatározott forintösszeghez, hanem kizárólag vásárlói joghoz juthat [Fttv. 6. § (1) bekezdés bd) pont];
 - az előtakarékosági jelleg, azaz, hogy a fogyasztói csoport egy sajátos részletvételi konstrukció, amelyben a fogyasztó nem a szerződéskötéskor, hanem később, akár évek múltán juthat a vásárlási joghoz, s azáltal a megszerezni kívánt dologhoz [Fttv. 6. § (1) bekezdés bd) pont];
 - a szerencseelem léte, azaz, hogy a vásárlói joghoz jutást befolyásolja a csoporttagok száma, illetve a további csoporttagok törlesztési és előtörlesztés-vállalási hajlandósága [Fttv. 6. § (1) bekezdés bg) pont];
 - az előtörlesztés-vállalás lehetősége és költségei, azaz, hogy a „futamidő” letelte előtt vásárlói joghoz kizárólag előtörlesztés vállalása útján juthat a fogyasztó, de az előtörlesztés vállalása a szerződés tárgyára, a ténylegesen vásárlásra fordítható összeg nagyságára csökkentőleg hat [Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pont];
 - az elérhető szerződéses összeg, azaz, hogy legfeljebb meghatározott összegre köthető szerződés, és ezt meghaladó összeg több szerződés kötésével (ily módon az ezzel járó költségek, a konstrukció jellegéből adódó kockázatok stb. többszörözésével) érhető el [Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pont];
 - a havi részletek tartalma, azaz, hogy a csoportba való belépés, illetve részvétel milyen költségekkel jár, így az, hogy a törlesztőrészlet mellett egyszeri alkalommal regisztrációs szerződéskötési díj és havi rendszerességgel megbízási díj is fizetendő [Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pont];
 - a „futamidő” tartama, azaz, hogy milyen időtartamra kötött szerződés mellett érhető el adott havi részlet [Fttv. 6. § (1) bekezdés bd), c) pontok].
73. Az eljáró versenytanács jogsértőnek tartja, hogy a jelen eljárásban vizsgált reklámok mindegyike a hirdetett tevékenység, a használt szavak és kifejezések hétköznapi életben elfogadott jelentése alapján egy lényeges tulajdonságaiban eltérő szolgáltatással, a hitelnyújtással azonosítható.
74. Az eljáró versenytanács szerint a jelen eljárásban vizsgált reklámok kifejezetten a hitelnyújtás látszatát keltik az alábbi kifejezések alkalmazása révén:
- „Mindenhez pénz kell? Ingatlan, Autó, Felújítás, Nyaralás? Gondolkozzon előre, itt lehet a megoldás!” (A verzió)
 - „Elfogyott a pénze? Felújítana? Fejlesztene? Vásárolna? Nálunk van a megoldás!” (B verzió)
 - „Pénzre van szüksége?... Garantált megoldás, rejtett költségek nélkül!” (C és D verzió)
 - „Fix forint alapú törlesztés” (D verzió)
75. A jelen eljárásban vizsgált reklámok a bíróságok által megerősített versenyjogi gyakorlat elvárásainak, követelményeinek nem felelnek meg az alábbi indokok alapján:
- a. a fogyasztó részére kínált összeg mértékére, a futamidőre és a havi törlesztő részletre, továbbá a fix forint alapra utaló reklám elolvasásakor a fogyasztó az azokban használt kifejezéseknek a mindennapi életben elfogadott általános jelentése alapján, a reklám összhatása eredményeként arra a következtetésre juthatott, hogy a reklámozott szolgáltatás igénybevétele esetén a fogyasztó azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez, amelyet ezt követően havonkénti törlesztéssel fizet vissza,
 - b. ezt az értelmezést erősítette a „Mindenhez pénz kell? Ingatlan, Autó, Felújítás, Nyaralás?”, az „Elfogyott a pénze? Felújítana? Fejlesztene? Vásárolna? Nálunk van a megoldás!” és a „Pénzre van szüksége?... Garantált megoldás, rejtett költségek nélkül” közlések, mivel
 - a fogyasztók, s különösen az elsődlegesen megcélzott fogyasztói kör számára a felmerülő pénzügyi gond megoldása nyilvánvalóan nem 5-25 év múlva esedékes,
 - a pénz iránti igény a reklámokban sejtetett körben jellemzően egy azonnali pénzhez jutásként jelentkezik, s a reklám ennek lehetőségét kínálja,
 - c. a reklámok alapján a fogyasztóban fel sem merülhet, hogy nem pénzhez, hanem célhoz kötött „vásárlási joghoz” jut, valamint ahhoz is csak sorsolás útján vagy előtörlesztés-vállalással (a szerencseelem által befolyásoltan), esetleg 5-10-15-20-25 év elteltével juthat hozzá, s ahhoz a tagok befizetéseire van szükség,

- d. a fogyasztónak a havi törlesztő részleten túl még havi megbízási díjat és egyszeri regisztrációs díjat is fizetnie kell, amelyek figyelembevételével a reklámban szereplő összegek akkor sem lennének valóságok, ha azok megfizetése révén hozzá lehetne jutni a reklámban szereplő milliós összegekhez;
- e. megjegyzendő az is, hogy a hirdetésekben szereplő magasabb szerződéses összegek több megbízási szerződéssel, többszöri regisztrációs díjjal, még magasabb törlesztési hajlandósággal és nyilvánvalóan más „nyerési eséllyel” érhetőek el, így ezen összegek megjelenítése ilyen összefüggésben szintén megtévesztő.
76. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint önmagában annak feltüntetése a reklámszövegben, hogy valamely tájékoztatás nem teljes körű, és a részletekért érdeklődjenek telefonon vagy személyesen, nem alkalmas a felelősség alóli mentesüléshez, hiszen a fogyasztói döntési folyamat egy későbbi szakaszában adott további tájékoztatás nem szünteti meg a reklámok jogsértő jellegét.
77. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont felelősségének megállapításánál figyelembe vette, hogy az eljáró versenytanács a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru szolgáltatás, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében állt.

A Versenytanács döntésének összegzése

78. A fentiekre figyelemmel az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont 2011. október 5. és 2013. március 12. között a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, nyomtatott sajtóban megjelent reklámokkal fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, ezen kereskedelmi gyakorlatával [tekintettel az Fttv. 3. §-ának (3) bekezdésére és 6. §-a (1) bekezdésének a) bd), bg) és c) pontjára] megsértve az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.
79. Mivel nem ismert, hogy az eljárás alá vont felhagyott-e a kifogásolt tájékoztatási gyakorlattal, a jogsértés Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács a Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján megtiltja a jogsértő kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását.
80. A fentiek mellett az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírságot is kiszab az eljárás alá vonttal szemben. A bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsai gyakorlatot a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) foglalja össze. A Közlemény a Kúria (korábbi elnevezéssel: Legfelsőbb Bíróság) megközelítését figyelembe véve kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz, s olyan összegű, amely az eljárás alá vontakat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatart.
81. A Közleményben összefoglalt versenytanácsai gyakorlat szerint a bírság összegének kiindulópontjául elsősorban a jogsértő tájékoztatással járó költség szolgál, amelynek mértékét a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelhetnek, illetve csökkenthetnek. Ezt követően szükséges annak mérlegelése, hogy az így kalkulált bírságösszeg összességében alkalmas-e a kívánatos következmények elérésére.
82. A Közleményben foglaltakra figyelemmel az eljáró versenytanács a bírság kiszabása során az eljárás alá vont által a vizsgált időszakban megjelentetett reklámok ismert költségéből indult ki (lásd a jelen határozat 46. pontját).
83. Az eljáró versenytanács kiemelt súlyosító körülményként veszi figyelembe, hogy
- a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele időben elhúzódott (mintegy 17 hónapon át zajlott),
 - a jogsértő reklámok az országos kiterjedtség miatt a fogyasztók széles körét elérték,
 - a jogsértő magatartással megcélzott, illetve elért fogyasztói kör részben az átlagosnál sérülékenyebb,
 - az érintett szolgáltatás bizalmi jellegűnek minősül, a pénzügyi természetére és a szerencseelemekre is tekintettel,
 - a fogyasztó számára egy hosszú távú jogviszonyt eredményez a fogyasztói csoportba történő belépés, így a kereskedelmi gyakorlat hatása időben elhúzódó,

- az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének, különös tekintettel arra, hogy a GVH joggyakorlata e téren már évekkel ezelőtt kikristályosodott, továbbá bíróságok által is megerősítést nyert.
84. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményt nem talált az eljárás alá vont vonatkozásában.
85. Végezetül, a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget az eljáró versenytanács megvizsgálta abból a szempontból is, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, illetve hogy nem haladja-e meg a Tpv. -ben meghatározott törvényi maximumot. E körben az eljáró versenytanács a 2013. évi hiteles nettó árbevételi adat hiányában a Tpv. 78. §-ának (2) bekezdése értelmében a 2011. évi nettó árbevételt veszi figyelembe. Mivel a kommunikációs költségekből kiindulva számítandó összeg – tekintettel a számos kiemelt súlyosító körülményre – jelentősen meghaladja az eljárás alá vontak utolsó hiteles éves nettó árbevételeinek 10%-át, a jelen ügyben a törvényi maximum érdemi korlátot jelenthet a bírság meghatározásánál.
86. Az eljárás alá vont által a szerződések megkötése során tanúsított kereskedelmi gyakorlat kapcsán az eljáró versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy a kereskedelmi gyakorlat, s különösen az ennek keretében megvalósult szóbeli tájékoztatás pontos tartalma jelen eljárásban nem bizonyítható, tekintettel annak utólagos rekonstruálásával kapcsolatos bizonyítási nehézségekre.
87. A szerződéskötéshez kapcsolódó írásos dokumentumok tekintetében az eljárás alá vont által alkalmazott, szerződéskötéshez kapcsolódó dokumentumok tartalma ismertté vált ugyan, azonban a versenyfelügyeleti eljárásban a dokumentumok alkalmazásának (pl. a dokumentumok átadása, azok tartalmának megismerése/megismertetése a fogyasztóval) feltételei, körülményei nem bizonyíthatók.
88. Mindezek alapján az eljáró versenytanács szerint a szerződéskötéssel kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk megtévesztésre, illetve az üzleti döntés (a szerződéskötés vagy a szerződéses kapcsolat fenntartása) befolyásolására való alkalmasságának megítéléséhez szükséges információk jelen eljárásban nem állnak rendelkezésre, és azok beszerzése az eljárás folytatása esetén sem várható, ezért az eljáró versenytanács ezen tájékoztatási eszközök vonatkozásában az eljárást a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján megszüntette..

IX.

Eljárási kérdések

89. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
90. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak által alkalmazott kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű napilap (Blikk, Bors, Metropol) útján valósult meg, így megállapítható a GVH hatásköre valamennyi értékelt kereskedelmi kommunikációs eszköz vonatkozásában az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján.
91. A GVH illetékességét a Tpv. 46. §-a állapítja meg.

92. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
93. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
94. A bírásznak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
 - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
 - a befizetés jogcíme (bírság).
95. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
96. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
97. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
98. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. A jelen ügyben a végső ügyintézési határidő 2014. augusztus 9-én telik le.
99. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.
100. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2014. július 24.

dr. Köhalmi Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag

Dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanácsstag